

**DAVIDSFONDS KOEKELARE & ICHTEGEM
NACHT VAN DE GESCHIEDENIS**

25 MAART 2014 OM 19U.30

Van de oorlog hoor ik?

**herinneringen getuigenissen & tekens
DEN ANDEREN OORLOG**

PowerPoint voorstelling door DANIEL VANDENBROUCKE

OP DE MOUTZOLDER VAN C.C. DE BROUWERIJ – KOEKELARE

Entree. 4 euro, met oorlogsdrankje in

Graag vooraf een seintje naar 051 58 90 22 of

051 58 16 71 of Daniel.vandenbroucke1@telenet.be

Afkomstig uit het Ieperse woonde ik met mijn ouders vlak bij een 'Engels Kerkhof'. Uit de verhalen van mijn ouders, grootouders vrienden en kennissen leerde ik de verschrikkelijke en onmenselijke geschiedenis kennen van de kwetsbare burgers in 'den anderen oorlog'. Ook waren er nog overal tekens te vinden die mijn nieuwsgierigheid opwekten. We leefden tussen de restanten van allerlei oorlogsmunitie: kogels, loden kogels (knikkers), obussen enz... Als kleine jongen vond ik het normaal en was er, het is niet te geloven, niet bang van!!

HERINNERINGEN, GETUIGENISSEN EN TEKENS “DEN ANDEREN OORLOG”

Voor ons huis in het Ieperse was er een Britse begraafplaats de ‘**SOLFERINO FARM CEMETERY**’ De gangbare naam in de streek was “*Het Engels kerkhof*”.

’s morgens als ik door het venster staarde, was dit met zicht op het ‘Engels kerkhof’. Bij een rondrit in de streek doken overal gelijkaardige kerkhoven op. Het maakte me zo nieuwsgierig naar het ontstaan van het kerkhof. En mijn vader en anderen vertelden over “den anderen oorlog” of beter “de verschrikkelijke oorlog”. De ongelooflijke verhalen van die toch wel griezelige tijd maakten me steeds nieuwsgieriger, ja het fascineerde me!

Ook de verhalen van mijn grootouders die have en goed moesten verlaten, om in den vreemde te overleven en om na de oorlog in een totaal verwoest landschap een nieuw menswaardig bestaan op te bouwen. Een ongelooflijk verhaal van vluchten voor een dreigende gaswolk of vluchten in een regen van obussen en kogels die boven de hoofden flitsten!

Bij samenkomsten van vrienden en familie werd er steeds uitvoerig verteld over de weinig benijdenswaardige belevenissen in “**DEN ANDEREN OORLOG**” zo noemde men in de volksmond de grote oorlog van 1914-1918!

Probeer je in te leven in de tijd van toen: *slechte wegen, geen elektriciteit, telefoon, T.V. en PC, weinig auto’s en fietsen, alles te voet, ’s avonds een brandende kaars en een petroleum lantaarn, verwarming met hout en kolen, geen lopend water enz...*

Het zijn getuigenissen van familieleden die de oorlog meemaakten. De verhalen van mijn ouders, nonkels en tantes en ook van mijn beide grootmoeders. Toen ik nog een klein jongetje was kreeg ik als nieuwsgierig manneke het volgende antwoord op mijn vele vragen “het is veel te wreed om daarover te vertellen”. Toen ik ouder was, waren ze oud en het grootste deel van de ware verhalen waren ze vergeten of het was een kort, niet precies verhaal..

Is het allemaal juist, werden de verhalen overdreven of uit hun context geplaatst? Aan de hand van de neergepende historische verslagen van oorlogsspecialisten of personen die de gebeurtenissen ook noteerden, heb ik kunnen nagaan of de getuigenissen van familie en kennissen met de waarheid strookten. Van personen die de pijnlijke verhalen verwoord hebben, zal de gemoedstoestand op het ogenblik van het schrijven een rol gespeeld hebben. Ook de sporen die in mijn jeugd en later nog te vinden waren heb ik ook neergepend! Zelf ben ik er van geschrokken hoeveel sporen er na veertig jaren nog te vinden waren.

Wat moet ‘den anderen oorlog’ verschrikkelijk geweest zijn daar er zovele jaren later nog zovele sporen aanwezig waren die door een kleine jongen nog volop konden gevolgd worden en hem zo boeiden!!

Toen ik in 1970 naar Koekelare kwam wonen was er hier een totaal ander beeld van het oorlogsgebeuren.

Er werd hier weinig over de anderen oorlog gesproken. Hier zijn ook niet veel tekens terug te vinden van den anderen oorlog!

Ook de houding tegenover de Duitsers was helemaal anders: in Koekelare leefde men samen met de Duitsers, in het Ieperse waren de Duitsers oorzaak van alle ellende en miserie, het waren een soort afgrijselijke monsters, die alleen voor dood en vernieling zorgden, maar niemand in de streek had ooit en Duitser gezien!! Men creëerde een bovennatuurlijk monster: “*Den Duts*”. Het woord werd eigenlijk met een zekere haat uitgesproken!.

Over “den anderen oorlog” heb ik veel horen vertellen. Vandaag blijven alleen nog de restanten over: het residu, hetgeen me het meest heeft getroffen. Immers de verhalen hoorde ik vertellen in de jaren vijftig, zestig; dit was 35 tot 40 jaar na de oorlog. Dan waren er nog veel levende getuigen. Maar spijtig genoeg heb ik dan niets opgeschreven.

Waar haalde ik mijn informatie?

De vlucht van mijn beide grootouders is het uitgangspunt van mijn verhaal: er is weinig documentatie om uit te putten. Alleen de verhalen van mijn ouders en grootouders.

- geen brieven, de gevluchte mensen doolden meestal rond en hadden geen gekend adres, op plaatsen waar men bleef wonen was het perfect mogelijk om te corresponderen.

Bij het in allerijl vluchten voor de aanstormende vijand had men geen tijd om foto's, brieven of ander

materiaal mee te nemen. Men nam, indien men de tijd had, enkel wat proviand mee!

- foto's, heel weinig foto's van vluchtende mensen, hun enige bekommernis was "overleven", hoe kan ik

mijn kinderen en gezin onderhouden met de meest elementaire behoeften

- Ze hebben over hun jarenlange zwerftocht spontaan weinig over verteld. Ze hadden niets genoteerd en na

jaren konden ze de datums waarop de feiten zich afspeelden niet meer herinneren.

Aan de hand van de verslagen van geschiedenis of kroniekschrijvers kunnen we bepaalde gebeurtenissen toch min of meer in hun juist kader plaatsen.

Eigenlijk had ik veel info door verhalen, getuigenissen en tekens en ik had meermalen het idee geopperd om 'eens' het verhaal neer te schrijven. Maar ja: geen tijd en uitstel en er komt niets van...

Met de nacht van de geschiedenis met als thema oorlog 14-18 dacht ik nu het ideale ogenblik gevonden te hebben om alles eens neer te pennen of liever: ik heb er een PowerPoint voorstelling samengesteld, beelden zeggen veel meer dan honderden bladzijden tekst en uitleg.

INHOUD:

HERINNERINGEN - GETUIGENISSEN – TEKENS

I Inleiding. De oorlog in het Ieperse:

II Solferino Farm Cemetery, Engelse begraafplaats pal voor onze woning: een onuitwisbare print!

III De verhalen die ik hoorde: van mijn grootmoeders, vader moeder, burens enz..

De rol van het frontgebeuren in: Geluveld, Langemark, Boezinge en Brielen

IV Het boek: 'van de OORLOG HOOR IK NIETS' is een bevestiging van wat ik hoorde vertellen

V mijn eigen nieuwsgierige waarnemingen. de vele overblijvende tekens van de oorlog.

Daniel VANDENBROUCKE
Eikendreef 36 8680 Koekelare
051 58 90 22

